

Beslutningsforslag nr. B 170. Fremsat den 3. april 2009 af Eigil Andersen (SF), Karsten Hønge (SF) og Ole Sohn (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om bedre vilkår for arbejdsfordeling

Folketinget opfordrer regeringen til snarest muligt at optage forhandlinger med Beskæftigelsesrådet, udstede en ændret bekendtgørelse om supplerende dagpenge og senest den 15. oktober 2009 fremsætte forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., således

- at ledige i forbindelse med arbejdsfordeling ikke skal være tvunget til at søge nye job;
- at det gøres til en forudsætning for en arbejdsfordeling – som ved aftale efter kollektiv overenskomst eller ved anden kollektiv aftale om midlertidig nedsættelse af arbejdstiden for at undgå afskedigelser – at der er taget eksplicit stilling til eventuel brug af uddannelse i forbindelse med arbejdsfordeling;
- at uddannelsesperioder i denne forbindelse af en samlet varighed på op til 6 uger forlænger den periode på 13 uger inden for 12 måneder, hvor der kan etableres arbejdsfordeling uden særlig godkendelse;
- at ledighedsperioder på op til 13 uger og uddannelsesperioder i forbindelse med arbejdsfordeling af en samlet varighed på op til 6 uger ikke omfattes af 30-ugers-reglen for ret til supplerende dagpenge;
- at ledighedsperioder på op til 13 uger og uddannelsesperioder i forbindelse med arbejdsfordeling af en samlet varighed på op til 6 uger betragtes som »døde perioder« med hensyn til opfyldelsen af arbejdskravet;
- at der på grundlag heraf skabes muligheder for at aftale arbejdsfordeling i op til 26 uger;
- at arbejdsgiveren modtager en kompensation på 125 pct. af dagpengemaximum i forbindelse med uddannelse under arbejdsfordeling. Efteruddannelse i forbindelse med arbejdsfordeling udgør ikke noget træk på de lediges ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse i det første års ledighed.

Bemærkninger til forslaget

Socialistisk Folkeparti ønsker med dette beslutningsforslag at skabe større og klarere rettigheder for den enkelte lønmodtager i forbindelse med overvejelser om en eventuel arbejdsfordeling.

Dele af forslaget kan gennemføres administrativt af beskæftigelsesministeren i form af en ændret bekendtgørelse efter forudgående forhandling med Beskæftigelsesrådet. Andre dele af forslaget skal gennemføres i form af egentlige lovændringer.

I dag har det en række dagpengemæssige konsekvenser for en lønmodtager at deltage i arbejdsfordeling:

– Personer omfattet af arbejdsfordeling er tvunget til aktiv arbejdssøgning i de perioder af 3-5 dages varighed, hvor de er ledige. I princippet kan en medarbejder miste retten til dagpenge under arbejdsfordeling (og under efterfølgende arbejdsløshed), hvis hun/han ikke har været tilstrækkelig aktivt arbejdssøgende.

– Personer omfattet af arbejdsfordeling modtager supplerende dagpenge og bliver omfattet af bestemmelsen om, at man kun kan modtage supplerende dagpenge i 30 uger inden for 2 år. Det kan f.eks. medføre, at personer, der har haft et deltidsjob med supplerende dagpenge forud for en fuldtidsansættelse dér, hvor der etableres arbejdsfordeling, kan blive frataget retten til dagpenge under arbejdsfordeling.

– Personer omfattet af arbejdsfordeling skal både under arbejdsfordelingen og ved eventuel efterfølgende ledighed opfylde arbejdskravet. Perioder med arbejdsfordeling kan således indebære, at personer mister retten til dagpenge i en periode med arbejdsfordeling, ligesom arbejdsfordeling kan indebære en fremrykning af det tidspunkt, hvor personer under efterfølgende ledighed falder for arbejdskravet og mister retten til dagpenge.

Oftentimes vil medarbejdere ikke kende disse regler og de mulige konsekvenser på det tidspunkt, hvor der drøftes arbejdsfordeling. Hertil kommer, at reglerne vil stille forskellige medarbejdere på samme virksomhed forskelligt, når der skal drøftes arbejdsfordeling.

Forslagsstillerne ser intet særligt behov for at lade personer under arbejdsfordeling være omfattet af disse regler. Derfor foreslås det, at ledige som følge af arbejdsfordeling undtages. Dog foreslås det, at ledige under arbejdsfordeling skal være til rådighed for ordinære job, men alene fritages for pligten til aktiv jobøgning i ledighedsperioder med arbejdsfordeling.

Efteruddannelse meget vigtigt

Forslaget sigter endvidere på at tænke efteruddannelse ind i forbindelse med arbejdsfordelingsordninger. I dag er det et *enten-eller*: Enten kan virksomhederne ved ordredgang vælge at sende flere medarbejdere på efteruddannelse, bl.a. for at erhverve de kvalifikationer, som der ikke var tid til at få, mens ordrebøgerne var fulde, eller også kan virksomheden og medarbejderne drøfte arbejdsfordeling. Forslagsstillerne ønsker at stimulere medarbejdere, virksomheder og uddannelsessteder til at tænke i efteruddannelsesmuligheder, når der overvejes arbejdsfordeling.

Med henblik herpå ønsker forslagsstillerne at skabe bedre muligheder for at kombinere efteruddannelse og arbejdsdelingsordninger. Det skal derfor være muligt at etablere arbejdsfordelingsordninger på op til 19 ugers varighed, hvis perioden ud over de 13 uger bruges til efteruddannelse. For at give både virksomheden og medarbejderne et incitament til at indbygge efteruddannelse i forbindelse med arbejdsfordeling foreslås det, at arbejdsgiveren modtager en kompensation på 125 pct. af dagpengemaksimum i forbindelse med uddannelse under arbejdsfordeling.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes at øge omfanget af arbejdsfordeling specielt i perioder som den nuværende med fald i ordreindgangen. Dette vil umiddelbart indebære en merudgift til dagpenge. Det må imidlertid forventes, at væksten i omfanget af arbejdsfordeling vil modsvares af en tilsvarende nedgang i omfanget af fyrringer og hertil knyttet ledighed.

De nye muligheder for at sammentænke arbejdsfordeling og efteruddannelse vil først og fremmest bidra-

ge til en mere smidig og fleksibel brug af disse redskaber, som ikke i sig selv vil medføre øgede offentlige udgifter. Dog må det forventes, at den smidigere adgang og kravet om at overveje efteruddannelse i forbindelse med arbejdsfordeling vil indebære et lidt større samlet forbrug og en hertil hørende mindre offentlig merudgift.

Forslaget vil takket være en bedre efteruddannelse bidrage til en øget fleksibilitet i arbejdsstyrken, som

også kan tænkes at medføre en vis forkortelse af de gennemsnitlige ledighedsperioder for dem, der senere måtte ende i arbejdsløshed.

Forslaget om højere refusion for efteruddannelse i forbindelse med arbejdsdeling vil indebære en merudgift.

Samlet forventes forslaget således at medføre en årlig merudgift på 30 mio. kr.

Skriftlig fremsættelse

Eigil Andersen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre vilkår for arbejdsfordeling.

(Beslutningsforslag nr. B 170).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.